

Dekanat Oszmiana Według archiwum Diecezji Grodzieńskiej Kościół pw. św. Jakuba Apostoła założony został na początku XVII w. W 1628 r. na środki pana Aleksandra Kłockiego zakończono ozdabianie murowanej świątyni. Była to jednonawowa świątynia w stylu renesansu z wydłużoną półokrągłą apsydą i jedyną zakrystią przy niej. Sufit jest płaski, podszywany, nad prezbiterium znajduje się cylindryczne sklepienie z konchą, ozdobione polichromicznymi rysunkami. W świątyni znajdują się trzy ołtarze: główny – św. Jakuba, lewy boczny – św. Józefa, prawy – Matki Bożej Ostrobramskiej.

Do XIX w. parafia w Cudzieniskach należała do Wileńskiego, a później Oszmiańskiego dekanatu. Przy kościele czynna była szkoła parafialna, którą w 1798 r. zniszczył pożar.

W 1866 r. na fali represji po stłumieniu powstania Kalinowskiego, kościół zamknięto i przekazano prawosławnym. Przy przebudowie na cerkiew do fasady głównej dobudowano wieżę-dzwonnicę w retrospektywno-ruskim stylu. W latach dwudziestych XX w. świątynia ponownie została katolicką, w 1929 r. opracowano projekt rekonstrukcji kościoła (projekt znajduje się w archiwum parafii), jednak sprawa ta nie została zrealizowana. Wówczas do parafii należało 2500 wiernych, kaplic nie było.

W okresie sowieckim parafia nie miała stałego księdza, lecz kościoła nie zniszczono. Od 80. lat XX w. odnowiono nabożeństwa stałe. A od 2011 r. w Cudzieniskach proboszczem jest ks. Paweł Stwoł.